

LES KAMÝK

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY

ROZLOHA: 33,12 ha

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ: Kamýk, Modřany

NEJVÍCE ZASTOUPENÉ DŘEVINY: borovice lesní, dub zimní a smrk ztepilý

PŘEVLÁDAJÍCÍ STANOVIŠTĚ: živná stanoviště nižších poloh

VĚK POROSTŮ: Nejvíce je zastoupena 6. věková třída, tedy věk 101-120 let

LESNÍ POROSTY: 32,66 ha

NELESNÍ PLOCHY (LOUKY, CESTY): 0,46 ha

VLASTNÍK LESA: Hlavní město Praha

SPRÁVCE LESA: Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství

Magistrátu hl. m. Prahy

ÚDRŽBU PROVÁDÍ: Lesy hl. m. Prahy

Upozorňujeme návštěvníky, že dle platného lesního zákona je vstup do lesa na vlastní nebezpečí.

ZAJÍMAVOSTI

Retenční nádrž Borový byla postavena v polovině osmdesátých let v souvislosti s výstavbou sídlišť Modřany, Kamýk a Libuš. Nádrž slouží především k zachycování dešťových srážek v horní části povodí Lhoteckého potoka a vod z dešťové kanalizace ze sídliště Libuš a z části sídliště Kamýk. Hráz nádrže je vysoká 9,6 m a její plocha je 3160 m²

Stezka se sportovními prvky „Neleníme v zeleni“ má sedm stanovišť. Na každé zastávce je možné potrápit tělo jinou sportovní disciplínou, od překážek až po žebříny. Informační tabule nás informují o tom, jak správně cvičit a zároveň jsou zde uvedeny zajímavosti ze života v lese. V rámci stezky jsou v lese také vyznačeny tři různě dlouhé běžecké okruhy.

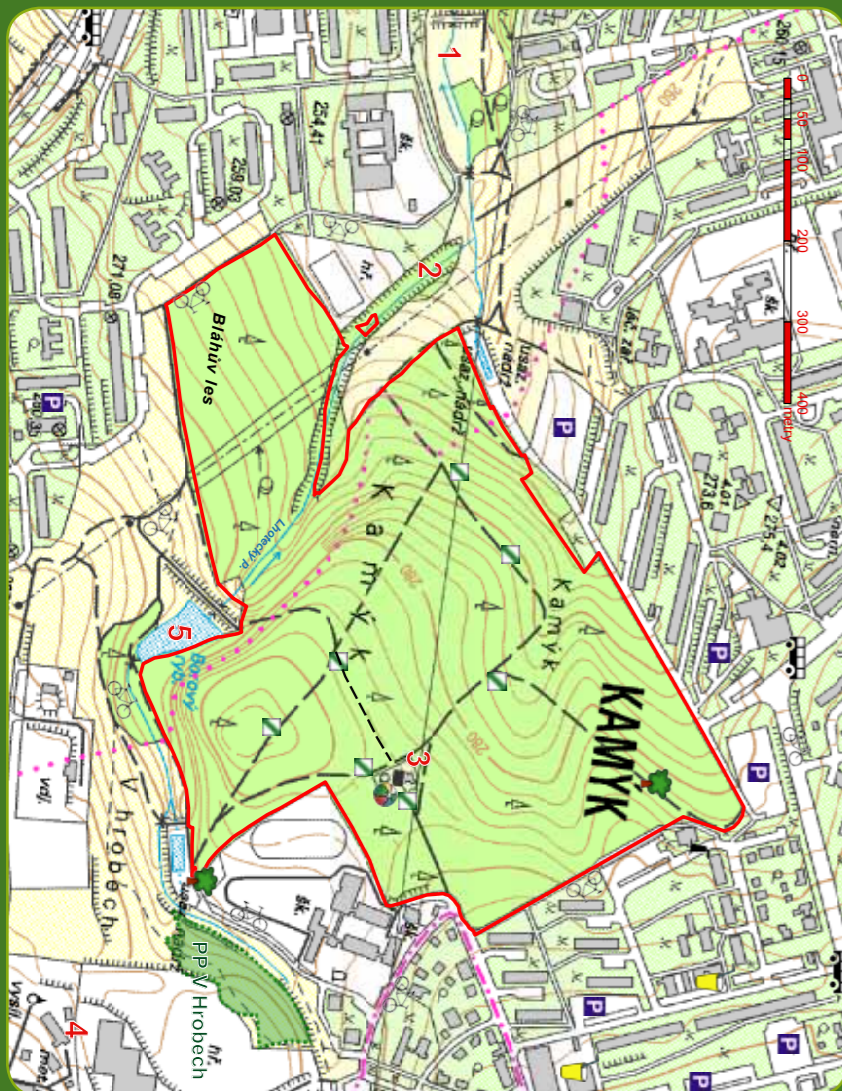
Les Kamýk

V ROCE 2013 VYDAL ODBOR MĚSTSKÉ ZELEŇE A ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MAGISTRÁTU HL. M. PRAHY

Autoři textů a fotografií: Mgr. Jana Karnecká, Ing. Dan Frantík

Fotografie na úvodní stránce (zleva doprava, shora dolů): stanoviště sportovní naučné stezky, nádrž Borový, dub zimní, les Kamýk, Lhotecký potok

Další informace o pražské přírodě: www.praha-priroda.cz, envis.praha-mesto.cz/priroda

1. Suchý poldr RN Dolní
2. Meandry Lhoteckého potoka
3. Hájovna se zookoutkem
4. Český hydrometeorologický ústav
5. Retenční nádrž Borový

HISTORIE A SOUČASNOST LESA

Les Kamýk, původním názvem „Hořejší Borový“, měl v roce 1840 jen polovinu své dnešní rozlohy a nacházel se v severní a střední části dnešního lesa. Ostatní plochy současného lesa byly dříve využívány jako pastviny, mokré louky a pole. Severovýchodní část lesa byla původně v držení soukromých osob. V roce 1940 ji koupila a.s. Zlín a po roce 1954 přešla do majetku hl. města Prahy. Jihozápadní část zvaná Bláhův les byla soukromá až do roku 2008, kdy les odkoupilo hl. město Praha.

O hospodaření v tomto lese existuje zajímavý dokument z roku 1960, který pojednává o dřevinném složení lesa v roce 1942. Les byl v té době tvořen převážně smrkem (45%) a borovicí (43%). Listnaté stromy zde tvořily pouze 12 % plochy. Do dnešní doby vzrostl podíl listnatých dřevin a zejména dubu o 34%. I tak zde ale z dřevin stále převládá borovice lesní, na rozdíl od smrku, jehož zastoupení výrazně kleslo.

V současné době je snahou smrkové a borové porosty nahradit dřevinami původními. Problémem zejména starších borových porostů je jejich špatný genetický původ. Proto má většina borovic pokroucený kmen a dorůstá s ohledem na věk a stanovištní podmínky malých výšek a tloušťek. Vzhledem ke každoročnímu usychání mnoha stromů jsou porosty řídké a bylinné patro tvoří neprostupné porosty ostružiníku. Nejvíce proředěné porosty se proto obnovují, tj. dojde ke smýcení starého porostu a výsadbě nových stromů. Vysazují se zde zejména duby, buky, lípy, douglasky a modřiny. V rámci lesního hospodaření se v porostech středního věku (20-60 let) provádí probírky a v mladších porostech prořívky. Lesy na Kamýku jsou také jako všechny lesy v majetku hl. m. Prahy obhospodařovány podle zásad trvale udržitelného hospodaření v lesích. Hl. m. Praha je navíc od května 2007 držitelem mezinárodního, ekologicky přísného lesnického certifikátu Forest Stewardship Council® (FSC®, který hospodaření v lesích směřuje k dosažení přírodě blízkých lesních porostů, to vše s přihlédnutím k výrazně mimoprodukčnímu poslání pražských lesů.

Značka
odpovědného lesnictví

▲ Území lesa Kamýk na mapě stabilního katastru z roku 1840

Červeně je vyznačena hranice současného lesa v majetku hl. m. Prahy, šedivá plocha označuje, kde se nacházel les v roce 1840.

▲ Borovice lesní

Dětské hřiště

Zookoutek u hájovny

Lhotecký potok

REKREACE

Les Kamýk se nachází v těsné blízkosti sídlišť a je proto vyhledávanou rekreační lokalitou. Dle průzkumu návštěvnosti z roku 2007 projde lesem Kamýk ročně cca 165 000 lidí. Les je snadno dostupný MHD a také ho lze navštívit na kole - kolem lesa prochází dvě cyklostezky. V lese u hájovny se nachází malý zookoutek a dětské hřiště. Zajímavostí je také naučná stezka se sportovními prvky „Neleníme v zeleni“. Oblíbeným návštěvním místem je i retenční nádrž Borový na jižním okraji lesa. Východním směrem pak navazuje na les přírodní památka V Hrobech, kde je možné příležitostně vidět pastvu koz a ovcí. Příjemná procházka je i podél Lhoteckého potoka, který zde má přírodní koryto se spoustou pěkných zákoutí.

V lese jsou instalovány lavičky a pravidelně se zde provádí údržba cest a úklid černých skládek. Prosíme, chovejte se k přírodě ohleduplně.

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA V HROBECH

Přírodní památka V Hrobech byla vyhlášena v roce 1988 a má plochu 1,31 ha. Celá severozápadně orientovaná stráň, na níž se přírodní památka nachází, se rozkládá na geologickém podkladu živinami chudých břidlic, pocházejících z prvohorní éry – období spodního ordoviku (doba zhruba před 550 miliony lety). Plocha byla v minulosti aktivně využívána jako pastvina. Během několika staletí se na ní vyvinul specifický rostlinný pokrov s řadou význačných a chráněných druhů rostlin jako je koniklec luční český nebo růže galská. Nejcennější porosty, v nichž se v minulosti vyskytoval např. křivatec český či lýkovec vonný, jsou vázány na půdní vrstvy s nepatrnou mocností a s minimem živin.

Zejména v pozdním létě si můžeme všimnout neposečených pruhů, které kopírují vrstevnice. Vegetace zde zůstává z toho důvodu, aby na ní mohli dokončit svůj vývoj někteří zástupci hmyzu, především motýli. Setkat se zde ale můžeme také se zajímavými brouky, např. mandelinkami nebo nosatci. V neposlední řadě máte možnost spatřit celou řadu zástupců blanokřídlých, zejména pak užitečné čmeláky.

Obratlovce zastupují nejvíce ptáci. Vhodné hnízdní podmínky nabízejí v současné době pouze keře, přitom v minulosti zde byli běžní i ptáci hnízdící na zemi jako např. koroptev polní nebo chocholouš obecný. Nyní se tedy v této lokalitě můžeme setkat především s ptáky, kteří území přelétají nebo zde hledají potravu. Jsou to např. strnad obecný, skřivan polní, konipas bílý, ale i ůhýk obecný.

ZASTOUPENÍ DŘEVIN

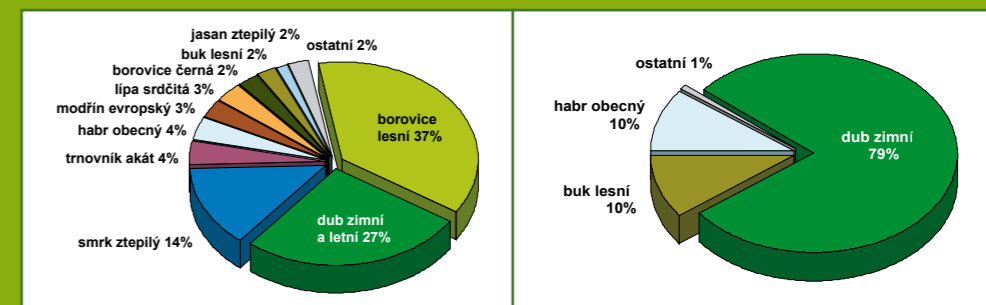
Snahou správce lesa je, aby se zastoupení dřevin co nejvíce blížilo původnímu přirozenému složení porostů v daném území. Rovněž se zohledňuje převážně mimoprodukční – rekreační – poslání pražských lesů (tj. používání pestré dřevinné skladby), včetně menšího zastoupení nepůvodních jehličnatých dřevin (např. modřín, douglaska). Současné procentuální zastoupení dřevin znázorňuje graf č.1. Ideální (přirozené) zastoupení dřevin zobrazuje graf č.2. Přirozené zastoupení dřevin vychází z vlastností daného stanoviště, které jsou charakterizovány zejména klimatickými poměry a půdními vlastnostmi daného území. Rozložení jednotlivých stanovišť zobrazuje graf č.3.

Živná stanoviště nižších poloh - stanoviště na úrodných půdách, svahy a plošiny
Kyselá stanoviště nižších poloh - normální kyselá či chudá písčité stanoviště, převážně plošiny
Exponovaná stanoviště nižších poloh - svahy, sušší a chudší stanoviště

Na území lesa Kamýk převládají živná stanoviště nižších poloh. Tyto podmínky vyhovují zejména dubu, habru obecnému a buku lesnímu.

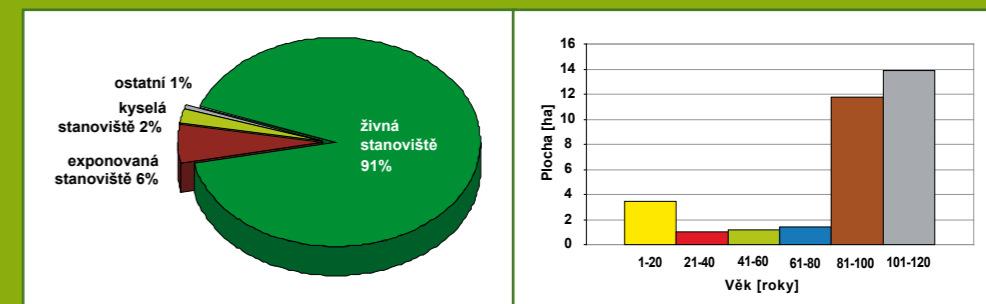
VĚKOVÁ SKLADBA POROSTŮ

Věková skladba porostů je jednou z hlavních charakteristik stavu lesa a vypovídá také mnohé o jeho historii. Graf č.4 např. ukazuje na silně nevyrovnanou věkovou strukturu, kde téměř chybí středně staré porosty a naopak velmi převažují starší porosty. Tyto starší porosty jsou ovšem v horším zdravotním stavu, takže každoročně zde mnoho stromů usychá. Rovněž vidíme minimálně prováděnou obnovu ve 40. až 80. letech 20. století, která zapříčinila vysoký průměrný věk lesa Kamýk.

1. Procentuální stávající zastoupení dřevin

2. Ideální (přirozené) zastoupení dřevin

3. Rozložení jednotlivých stanovišť

4. Věková skladba porostů